

Home > Materialen > Afvalplan openbare ruimte

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan openbare ruimte

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan openbare ruimte

Afvalplan openbare ruimte

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van afval van openbare ruimten.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van afval van openbare ruimte. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [[materialen](#)].

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
  - 2.1. Mengen van afvalstoffen
  - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
  - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
  - 5.2. Minimumstandaard
  - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
  - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
  - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
  - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
  - 6.4. Bronvermelding

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven afval van openbare ruimten moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Afval van stranden	Afval dat vrijkomt bij het door gemeenten of reinigingsdiensten handmatig of machinaal verzamelen van afval op stranden.
Veegvuil van handmatig vegen van andere openbare ruimten dan stranden	Afval dat vrijkomt bij het door gemeenten of reinigingsdiensten handmatig verwijderen van afval op openbare straten, terreinen en openbare ruimten anders dan stranden. Zoals opruimen van illegale afvalstortingen, zwerfafval en vuil na afloop van markten, braderieën, kermissen en andere evenementen. Onder 'handmatig' valt ook het gebruik van bladblazers om het afval te verzamelen.
Veegvuil van machinaal vegen van andere openbare ruimten dan stranden	Afval dat vrijkomt bij het door gemeenten of reinigingsdiensten machinaal vegen van openbare straten, terreinen en openbare ruimten anders dan stranden.
RKG-slib	Dit is slib afkomstig van riolen, kolken en gemalen. Dit afval komt vrij bij het leegzuigen van openbare rioleringsstelsels en centrale opvangputten van rioleringsstelsels langs wegen (kolken) en bij het leegzuigen van pompkelders in tunnels. Het betreft ook slib afkomstig van gemalen en het betreft zand afkomstig van de zandvangers van regionale rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's). Hieronder valt ook slib dat vrijkomt bij het reinigen van deklagen van Zeer Open Asphalt Beton (ZOAB).
Inhoud openbare afvalbakken	Afval dat vrijkomt bij het legen van openbare afvalbakken. Hiertoe behoort ook afval dat vrijkomt bij het legen van openbare afvalbakken voor hondenuitwerpselen.
Verzameld zwerfafval	Zwerfafval betreft afval dat mensen bewust of onbewust weggooien of achterlaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn, of door indirect toedoen of nalatigheid van mensen op die plaatsen is terechtgekomen. Onder zwerfafval valt ook afval dat door gemeenten of reinigingsdiensten handmatig of machinaal verzameld na markten (marktafval) en uit water (drijfval). Marktafval betreft afval dat vrijkomt bij het opruimen van afval van markten en evenementen, niet zijnde het afval dat door marktlieden of door exploitanten van evenementen zelf is verzameld.

Drijfafval betreft afval dat vrijkomt bij het reinigen van water van havens, kanalen, sloten, grachten en vijvers. Vanwege de vergelijkbare samenstelling behoort hiertoe ook roostergoed en zeefgoed van riool- en afvalwaterzuiveringsinstallaties.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [paragraaf 4]. Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van afval van openbare ruimten:

- vergunnen van mengen (2.1)
- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden. De [Beslisboom vergunningplicht mengen] is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [minimumstandaard] is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën.

Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
14	nga	Afvalstoffen die vrijkomen bij het vegen van openbare straten, terreinen, en overige openbare ruimten met uitzondering van stranden (veegafval)	Veegvuil van het machinaal vegen van andere openbare ruimten dan stranden.
15	nga	Afvalstoffen die vrijkomen bij het reinigen van riolen, kolken en gemalen (RKG-slib)	RKG-slib (riolen, kolken en gemalen).
112B	nga	Overige niet-gevaarlijke afvalstoffen die niet op een stortplaats gestort mogen worden volgens het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen of een minimumstandaard uit het Circulair Materialenplan	Veegvuil van handmatig vegen van openbare ruimten. Afval van stranden. Inhoud van openbare afvalbakken (ook die voor hondenpoep). Verzameld zwerfafval.

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'].

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [hoofdstuk mengen van afvalstoffen] en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat voor afval van openbare ruimten geen specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden.

[Paragraaf 5.1.2] licht toe wat zowel de wetgeving als de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van afval van openbare ruimten.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van afval van openbare ruimten moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die ~~laagwaardiger~~ is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij [calamiteiten] of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [Leidraad gebruik minimumstandaard].

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van afval van openbare ruimten:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Afval van stranden	Verbranden als vorm van verwijderen. Voor zover nodig voorafgegaan door afscheiden van de inerte fractie ten behoeve van recycling. Verwerkingsvormen waarbij deelstromen of residuen worden gestort, zijn niet toegestaan.
b	Veegvuil van machinaal vegen van overige openbare ruimten (anders dan stranden) dat voldoet aan de maximale waarden voor kwaliteitsklasse 'industrie' als bedoeld in het Bal en de Regeling Bodemkwaliteit 2022	Afscheiden van de minerale fractie en vervolgens: minerale fractie verwerken conform de minimumstandaard van [Afvalplan grond]. de restfractie die overblijft na afscheiden van de minerale fractie verder verwerken volgens d.
c	Overig veegvuil van machinaal vegen van overige openbare ruimten (anders dan stranden) en; RKG-slib	Verwerken conform de minimumstandaard van [Afvalplan grond].
d	Inhoud van openbare afvalbakken; verzameld zwerfafval; veegvuil van handmatig vegen van overige openbare ruimten; restfractie die overblijft na het afscheiden van de inerte fractie van het onder b bedoelde veegvuil	Verbranden als vorm van verwijderen. Voor zover nodig voorafgegaan door het afscheiden van de inerte fractie ten behoeve van recycling. Verwerkingsvormen waarbij deelstromen of residuen worden gestort, zijn niet toegestaan.

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [paragraaf 5.2 'toelichting op de minimumstandaard'].

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: ~~overbrenging~~) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van afval van openbare ruimten is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [Verordening \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [Verordening \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [\[hoofdstuk grensoverschrijdend transport\]](#) wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat ~~niet-materiaaleigen~~ afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Relatie met andere afvalplannen

Voor de deelstromen in dit afvalplan waar voor het verwerken wordt verwezen naar andere afvalplannen, is in deze paragraaf geen toetsingskader voor de overbrenging opgenomen. Dit is het geval voor deelstroom c.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor afval van openbare ruimten zoals benoemd in [\[de minimumstandaard\]](#) van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- ~~invoer~~ van buiten de Europese Unie en ~~uitvoer~~ naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar, zie [\[paragraaf 3.3.1. 'verbodsbepalingen'\]](#) van het hoofdstuk 'grensoverschrijdend transport'.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan.

Zie ook het [\[hoofdstuk grensoverschrijdend transport\]](#).

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging niet is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik	Gezien de aard van de afvalstoffen niet van toepassing.
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Dit is het geval wanneer minder wordt gerecycled dan gangbaar is bij verwerking in Nederland. Daarbij geldt dat elke mate van storten van afval van onderhoud van openbare ruimten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom voor a en d	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor deelstroom a en d geldt dat elke mate van storten te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).
Andere nuttige toepassing voor deelstroom b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling van in ieder geval de minerale fractie mogelijk is (bezwaargrond artikel 12 lid 1 onder a, b en/of e nEVOA (artikel 12 lid 1 onder a en bij overbrenging naar Nederland artikel 12 lid 1 onder k EVOA)).

Verwijderen waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Andere vormen van (voorlopig) verwijderen anders dan verbranden als vorm van verwijderen of storten voor deelstroom a en d	Als de verwerking resulteert in een te storten fractie op grond van <u>nationale zelfvoorziening</u> ; en bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen als er een deel wordt gestort (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).
Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten voor deelstroom b	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van recycling van in ieder geval de minerale fractie mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Storten	Omdat hoogwaardiger verwerken mogelijk is, en/of <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening, en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (bezwaargrond omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a t/m h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [[paragraaf 6 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit plan heeft betrekking op diverse soorten afvalstoffen die ontstaan bij het onderhoud van onze openbare ruimte. De verschillende afvalstoffen komen hieronder één voor één aan bod.

Slibben

- RKGV-slib is een mengsel van veegvuil en RKG-slib.
- Riolslib komt vrij bij het reinigen van (hoofd)rioolstelsels. De reinigingsmethode heeft tot gevolg dat dit materiaal redelijk zandig is. Afhankelijk van de aansluitingen op het betreffende riool (industrieterrein, binnenstedelijk gebied of buitengebied) zal het riolslib/zand verontreinigd zijn. Ook komen in dit materiaal (hygiënisch gezien) materialen voor die directe toepassing verhindert (denk bijvoorbeeld aan alles wat door het toilet gespoeld wordt). Qua hoeveelheid is dit materiaal van redelijke omvang en dus ook bepalend voor de hoeveelheid RKGV (verzamelnaam). Riolslib van een regenwaterriool is vaak schoner dan riolslib van het vuilwaterriool.
- Kolkenslib wordt uit de kolken verwijderd door een kolkenzuigertje. Riolkolkenslib bestaat uit zand en straatvuil dat door hemelwater in de kolken terechtkomt. Kolkenslib is daardoor verontreinigd met organisch materiaal (blad) en zwerfafval.
- Gemalenslib/zand is zand dat vrijkomt bij de voorbezinkingstap van rioolwaterzuiveringen en/of bezinkkelders van het rioolstelsel. Naast een hoog percentage zand bevat dit materiaal ook stenen en vuil dat door het toilet wordt gespoeld.
- ZOAB-slib ontstaat bij het (ongeveer twee keer per jaar) machinaal reinigen van de vluchtstroken van snelwegen met ZOAB. Het ZOAB-slib is een mengsel van zand, vuildeeltjes en reinigingswater.

Veegvuil en zwerfafval

- Veegvuil (zowel afkomstig van handmatig als van machinaal vegen) bestaat naast zand- en andere bodemdeeltjes, uit organisch materiaal (blad) en zwerfafval.
- Zwerfafval wordt door gemeenten, reinigingsdiensten en andere terreinbeheerders machinaal of handmatig verzameld. Het betreft ook marktafval en drijfafval. Handmatige verzameling vindt met name in het groen en in binnensteden plaats.
- Hoewel het komt van een zeer zanderige omgeving bevat afval van stranden door de manier van inzamelen veel minder zand dan het veegvuil van overige openbare ruimten. Daarnaast is de zandfractie van stranden veel schoner en is mengen met de zandfractie ten behoeve van reiniging niet wenselijk. Aangezien het ongewenst is dat veegvuil van stranden wordt gemengd met overig veegvuil, heeft veegvuil van stranden een eigen minimumstandaard en dus ook een eigen afvalcategorie in bijlage II van het Bal.

Afval uit openbare prullenbakken

- Afval uit openbare prullenbakken.
- Hondenuitwerpselen worden via openbare afvalbakken of met zuigers verzameld. Door gemeenten verzamelde hondenuitwerpselen vallen niet onder de Verordening dierlijke bijproducten noch onder de Meststoffenwet, zodat deze afvalstroom onder de reikwijdte van het CMP valt.

Samenstelling heel divers

Gezien de diversiteit van de afvalstoffen verschilt ook de mate van verontreiniging. Riool- en kolkenslib zijn globaal samengesteld uit 75% zand, 10 à 15% grovere bestanddelen (stenen, takken, zwerfvuil, etc.) en 5 à 10% slib. Veegvuil bestaat in hoofdzaak uit zand- en andere bodemdeeltjes en voor een klein deel (tot maximaal 25 gew.%) uit zwerfvuil. In veegvuil en RKG-slib kunnen de volgende verontreinigingen voorkomen:

- minerale olie;
- PAK;
- zware metalen (cadmium, koper, lood, nikkel, zink).

Verontreiniging van het RKG-slib wordt veroorzaakt door wegdek- en bandenslijtage, lekkage van brandstof en smeermiddelen, geleiderails en (gladheids)bestrijdingsmiddelen. Het veegvuil van verschillende typen wegdelen (bijv. van DAB en ZOAB) kent verschillende verontreinigingsniveaus. Door hier bij het bepalen van het veegregime rekening mee te houden, vindt geen onnodige menging plaats tussen meer en minder verontreinigde veegvuilstromen.

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Dit afvalplan gaat niet over het opruimen van drugsafval in de openbare ruimte.

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Plantsoenafval	[Afvalplan groenafval]
Bermmaaisel, slootveek (maaisel uit watergangen en waterpartijen) en bermschraapsel	[Afvalplan groenafval]
Afvalwaterstromen die vrijkomen bij het ontwateren van veegvuil en RKG-slib (voor zover het verwerking, niet zijnde lozing, betreft).	[Afvalplan afvalwaterstromen] of verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Partijen (grof) bedrijfsafval en grof huishoudelijk afval die bij illegale dumpingen in binnen- en buitengebied worden aangetroffen.	Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'. of andere afvalplannen (afhankelijk van de aard en samenstelling van deze partijen afval)

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 200301; 200302; 200303; 200306; 200399.

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend [[de afbakening](#)] van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [[paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'](#)] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van afval van openbare ruimten. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van afval van openbare ruimten. Soms is het een directe

wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (algemeen)	Bedrijven moeten afval van openbare ruimte altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren, tenzij zij vergunning hebben voor mengen (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>). [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (voorafgaand aan inzameling of afgifte)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Bedrijven moeten [afvalstof] altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal in combinatie met hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval'</i>). Hierop zijn beperkt uitzonderingen mogelijk. Die staan in de [paragrafen 4.3 en 4.4 'uitzonderingen'] van hoofdstuk 'gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval' van het CMP. Een bedrijf dat afval van openbare ruimte dat gescheiden moet worden gehouden toch wil mengen met ander afval, heeft hiervoor een vergunning nodig. Hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen' van het CMP en [paragraaf 2.1] van dit plan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. De Afvalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelaars moeten afval van openbare ruimte dat gescheiden wordt afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b. Besluit inzamelen afvalstoffen</i>). Hiervan mag niet worden afgeweken.

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)]
- [[paragraaf 4.2.6 'mengen en bouwstoffen'](#)]

Daarnaast bevat het [[hoofdstuk immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal](#)] specifieke toetsingskaders voor het recyclen tot bouwstoffen.

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van deze hoofdstukken of deze op het mengen van afval van openbare ruimten van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van afval van openbare ruimten is dat verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven na het mengen. Voor afval van openbare ruimten betekent dat het volgende:

- Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor het mengen van afvalstoffen binnen afvalcategorie 14, binnen afvalcategorie 15, binnen categorie 112B, tussen deze afvalcategorieën of van afval uit deze afvalcategorieën met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen als ook na het mengen de minerale fractie wordt afgescheiden en verwerkt conform de minimumstandaard van [[Afvalplan grond](#)] en de restfractie wordt verbrand of hoogwaardiger wordt verwerkt.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
Hergebruik (als vorm van preventie)	Gezien de aard van de afvalstof is hergebruik (zoals bedoeld in de definitie van 'hergebruik') geen optie.
Vorbereiden voor hergebruik	Gezien de aard van de afvalstof is voorbereiden voor hergebruik voorbereiden voor hergebruik (zoals bedoeld in de definitie van 'vorbereiden voor hergebruik') geen optie.
Recyclen	Sorteren van verschillende fracties uit afval van openbare ruimte zodat dit gerecycled kan worden is toegestaan. Voor de minerale/inerte fractie van veegvuil van machinaal vegen van openbare ruimten (anders dan stranden) is het afscheiden zelfs verplicht.
Andere nuttige toepassing	Toegestaan voor een aantal van de deelstromen van dit afvalplan waar de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijderen' is. Voorwaarde is wel dat geen deelstromen of residuen worden gestort.
Verbranden als vorm van verwijderen	Toegestaan voor een deel van het afval (inhoud openbare afvalbakken, verzameld zwerfafval, veegvuil van handmatig vegen en de restfractie van ander veegvuil waarvan een grondfractie is afgescheiden).
Storten	Toegestaan voor reinigingsresidu van veegvuil en RKG-slib

5.2.1 Vorbereiden voor hergebruik

Gezien de aard van de afvalstof is voorbereiden voor hergebruik geen optie.

5.2.2 Recyclen

De samenstelling van het veegvuil bepaalt de beschikbare verwerkingsroute. Indien mogelijk wordt eerst de zandfractie (inerte of minerale fractie) en de metalen gescheiden om gerecycled te worden. Het zand moet als bouwstof worden gerecycled volgens het Besluit bodemkwaliteit. Daarvoor kan het wel noodzakelijk zijn om het zand eerst te reinigen. Het zand kan daarna als ophoog-, aanvul-, en funderingsmateriaal worden gebruikt.

Veegvuil afkomstig van een woonwijk is vaak dermate schoon dat reiniging niet nodig is. Tijdens het verwerken van dit veegvuil wordt eerst het zand (inerte fractie, in het algemeen te beschouwen als grond) afgescheiden van het grofveel en het fijne, verontreinigde materiaal. De grond wordt nuttig toegepast overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit en de overige fracties worden verbrand.

In de praktijk worden overig veegvuil van het machinaal vegen en RKG-slib gezamenlijk met verontreinigde grond extractief gereinigd, omdat veegvuil en RKG-slib als grond, bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit, worden gekwalificeerd. Het reinigingsresidu van veegvuil en RKG-slib wordt meestal met een niet-reinigbaarheidsverklaring gestort (zie [[Afvalplan grond](#)]). Ook bij het samenvoegen van het ingezamelde RKG-slib zijn de verplichtingen van het Besluit bodemkwaliteit van toepassing en is een erkenning en certificaat overeenkomstig de BRL 7500 en BRL 9335 van toepassing.

Voorafgaand aan de verwerking van RKG-slib vindt vaak ontwatering plaats. Dit betreft een verwerkingsstap voorafgaand aan de minimumstandaard. Het water dat vrijkomt bij deze voorverwerking kan verontreinigd zijn.

5.2.3 Andere nuttige toepassing

Het recyclen van afval van onderhoud van openbare ruimten verdient de voorkeur. In ieder geval van de minerale fractie. Vanwege de heterogeniteit van dit afval is dat niet altijd mogelijk. Daarom mogen bepaalde deelstromen ook verbrand (zie verder). Uiteraard is verbranden met energierugwinning (een vorm van andere nuttige toepassing) dan ook toegestaan (vb. in een AVI).

Andere nuttige toepassing van het afval waarvoor de minimumstandaard verbranden is (minimumstandaarden a en d), is alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het verwerken van dit afval dus een beeld vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Omdat het hier gaat om de hele keten heeft dit ook betrekking op het verder verwerken

van deelfracties en residuen in een andere inrichting. Dat betekent dat mogelijk gewerkt moet worden met sturingsvoorschriften.

Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij een initiatiefnemer die dit afval anders gaat verwerken dan door verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat verwerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

Voor een deel van het afval is de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijderen'.

Hondenuitwerpselen kunnen infectieuze agentia bevatten die via feces worden overgedragen en een gevaar voor de gezondheid van de mens kunnen vormen. Verwerking van hondenuitwerpselen conform de minimumstandaard 'verbranden' is in overeenstemming met de gangbare praktijk. Bij het vergunnen van hoogwaardigere verwerking dan de minimumstandaard moet er rekening mee worden gehouden dat in de hondensoep infectieuze agentia kunnen voorkomen. Afhankelijk van het doel van de verwerking, zullen de infectieuze agentia in de meeste gevallen daadwerkelijk moeten worden vernietigd.

5.2.5 Storten

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa), artikel 1, eerste lid, categorie 17 a tot en met d, geldt bovendien een stortverbod voor:

- a. slib van riolen, kolken of gemalen, met uitzondering van riool-, kolken- of gemalenslib dat als grond, bedoeld in artikel 1 van het [Besluit bodemkwaliteit](#), kan worden gekwalificeerd en bij de stortplaats wordt aangeboden onder overlegging van een verklaring van Onze Minister als bedoeld in de ministeriële regeling op grond van artikel 28a [Wet bodembescherming](#), waaruit blijkt dat de grond niet reinigbaar en niet koud-immobiliseerbaar is;
- b. veegvuil, met uitzondering van veegvuil dat als grond, bedoeld in artikel 1 van het [Besluit bodemkwaliteit](#), kan worden gekwalificeerd en bij de stortplaats wordt aangeboden onder overlegging van een verklaring van Onze Minister als bedoeld in de ministeriële regeling op grond van artikel 28a [Wet bodembescherming](#), waaruit blijkt dat de grond niet reinigbaar en niet koud-immobiliseerbaar is;
- c. marktafval;
- d. drijfafval.

Meer informatie over de stortverboden staat in [[hoofdstuk opstellen en uitvoeren stortverboden](#)].

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en overige zorgstoffen

Voor afval van onderhoud van openbare ruimten zijn geen ZZS gevonden¹ die in concentraties boven de concentratiegrenswaarde (cgw) in [[tabel 1](#)] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' kunnen voorkomen. Dit betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu.

¹ Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking afvalstof of niet-afvalstof](#).

Altijd afval

De materialen behandeld in dit afvalplan zijn altijd afval. Echter, na verwerking kan opnieuw gekeken worden naar de afvalstatus van het materiaal. Als bijvoorbeeld na uitsorteren van eventuele monostromen de vraag afvalstof of niet-afvalstof wordt gesteld, moet daarvoor naar het betreffende keten- of afvalplan van dat materiaal gekeken worden.

6.2 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Afval van openbare ruimten bevat naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [[paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'](#)] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [[rapport](#)] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- RoyalHaskoning DHV (2022a). [[Concretiseren omstandigheden die recycling als minimumstandaard verhinderen](#)].
- RoyalHaskoning DHV (2022b). [Onderzoek concretisering mate van nuttige toepassing](#).
- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van dit afvalplan.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [[hoofdstuk wat is het CMP](#)].